Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U000575

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-02-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жолудєва Ірина Дмитрівна

2. Zholudeva Iryna Dmytrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.18

Назва наукової спеціальності: Ґрунтознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-02-2009

Спеціальність за освітою: 8.130101

Місце роботи здобувача: Луганський інститут агропромислового виробництва

Код за ЄДРПОУ: 00729327

Місцезнаходження: 93733, Луганська обл.,Слов'яносербський р-н, с. Металіст

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.354.01

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут грунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Луганський інститут агропромислового виробництва

Код за ЄДРПОУ: 00729327

Місцезнаходження: 93733, Луганська обл.,Слов'яносербський р-н, с. Металіст

Форма власності:

Сфера управління: Українська аграрна академія наук

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.05.31

Тема дисертації:

1. Грунтоутворення в техногенних ландшафтах Донбасу

2. Soil formation in technogenic landscapes of Donbass

Реферат/анотація:

1. Об’єкт – процеси ґрунтоутворення під трав'янистими і лісокультурними екосистемами на спланованих відвалах Часов-Ярського родовища вогнетривких глин. Мета – вивчення загальних закономірностей розвитку початкових процесів ґрунтоутворення під лісовою і трав'янистою рослинністю в техногенних ландшафтах Донбасу. Методи – порівняльно-профільно-генетичний, лабораторно-аналітичні дослідження, методи кореляційного та дисперсійного аналізів. Теоретичні результати –визначено зміни фізичних, фізико-хімічних, хімічних та біологічних властивостей техногенних ґрунтів в результаті ґрунтотворного процесу. Обґрунтовано, що в якості головного тесту щодо оцінки характеру та спрямованості процесів ґрунтоутворення в техногенних ландшафтах може служити їх гумусний стан. Вперше проведена кількісна оцінка енергетичного стану молодих ґрунтів техногенних ландшафтів, що вказує на ступінь віддаленості їх від стабільного стану зональних ґрунтів. Встановлено, що основним параметром прогнозу саморозвитку профілю техногенних ґрунтів єзапас в них органічної речовини. Практичні результати – Встановлена

швидкість накопичення органічної речовини в техногенних ґрунтах у віці 35-37 років. Уперше в Україні експериментальним шляхом отримано показники з енергетичної характеристики молодих ґрунтів техногенних ландшафтів. Зроблено прогноз щодо накопичення гумусу і його розподілу за профілем в техногенних ґрунтах. Новизна – полягає у теоретичному обґрунтуванні формування ґрунтів на осадових гірських породах в техногенних ландшафтах Донбасу як складних природних утворень, які закріпляють еволюційні зміни і прагнуть повернутися до стану зрілого зонального ґрунту. Виявлено, що саморозвиток ґрунтів на початковому етапі ґрунтоутворення відбувається інтенсивними темпами за зональним для даного регіону типом ґрунтоутворення, домінуюча роль в якому належить дерновому процесу. Встановлено залежність темпів накопичення органічної речовини в молодих ґрунтах від виду рослинності і властивостей ґрунтоутворюючої породи. Розроблено модель саморозвитку профілю техногенних ґрунтів в умовах Донбасу. Ступінь впровадження – результати дисертаційної роботи є основою для розробки концепції початкового ґрунтотворного процесу на осадових гірських породах в Донбасі. Отримані результати роботи можуть бути використані при науковому обґрунтуванні видів і напрямків рекультивації, конструюванні профілю рекультивованого ґрунту, а також для створення моделей раціонального та екологобезпечного використання рекультивованих земель. Матеріали дисертаційного дослідження можна використовувати у навчальному процесі при викладанні дисциплін з ґрунтознавства та охорони ґрунтів. Галузь – науково-освітня та природоохоронна.

2. Object - Soil formation processes under natural grassy and forest planting ecosystems on the planned spoil heaps of Chasov-Yarsky refractory clays-field. Purpose - study of the general regularities of the development of the initial Soil formation processes under forest and grassy planting in the techogenic landscapes of Donbass. Methods - relatively-profile-genetic, laboratory-analytical research, methods of correlative and dispersive analyses. Theoretical results - changes of physical, physical-chemical, chemical and biological characteristic of techogenic soils as a result of soil formation processes were determined. It is proved that as a basic test for estimation of the temper and directions of soil formation processes in technogenic landscapes and soils diagnostic can serve their humus state. For the first time quantitative estimation of the energy condition young soils of technogenic landscapes was organized, which indicative of degree of remoteness them from stable condition of zonal soils. It is estimated that main parameter of the forecast of the selfdevelopment of the profile of technogenic soils is a spare in them organic material. Practical results – rate of the accumulation organic material in technogenic soil at age 35-37 years is installed. For the first time in Ukraine by experimental way factors of the energy feature of young soils of technogenic landscapes are received. Forecast of the humus accumulation and its distribution on profile in technogenic soils is made. Novelty - lays in theoretical motivation of soils forming on sedimentary rocks in the technogenic landscapes of Donbass, as difficult natural educations which fasten the evolutional changes and aim to get back to the state of mature zonal soil. It is set, that selfdevelopment of soils on the initial stage of soil formation take place the intensive rate on zonal type, a dominant role in which belongs to the sod process. Dependence of rates of accumulation of organic matter in young soils from the type of vegetation and properties of parent rock is set. The model of selfdevelopment of profile of technogenic soils in the Donbass conditions is developed. Degree of application - results of dissertation work are a basis for development of conception of the initial process of Soil formation on sedimentary rocks in Donbass. Results of work are can be used for the scientific motivation type and directions of reclamation, constructing of profile of technogenic soil, and also for making the models rational and ecological-safety using of the reclamation lands. Materials of dissertation work can be used in educational process as part of teaching disciplines on soil science and soil protection. The field is scientifically-educational and nature protective.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єтеревська Ліна Василівна

2. Eterevska Lina Vasylivna

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошниченко Микола Миколайович

2. Мірошниченко Микола Миколайович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білова Наталія Анатоліївна

2. Білова Наталія Анатоліївна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Балюк Святослав Антонович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Балюк Святослав Антонович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.